

Verslag van de extra vergadering van de Statencommissies Milieu, Mobiliteit en Economie en Bestuur, Europa en Middelen van 5 maart 2018 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Voorzitter:

mw. A.C. Boelhouwer;

Leden van GS:

commissaris van de Koning W.I.I. van Beek, drs.ing. P. van den Berg en mw. A.M.A. Pennarts;

Commissieleden:

drs. F.H.W. Bekkers (GroenLinks), R.G.J. Dercksen (PVV), ing. B.C. van den Dikkenberg (SGP), M.J. de Droog MSc.RA (D66), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), mr.dr.s. M.C.J. Groothuizen (D66), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw.dr.s. J.P. d'Hondt (PvdA), W.J. Joustra (VVD), mw. H.J. Keller (PvdD), drs. A.H.L. Kocken (VVD), C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), drs. A. Mourik-Geluk (CDA), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), drs. P.E.B. van Ojen (SGP), mw. A.M. Poppe (SP), A.J. van Schaddelee (ChristenUnie), mw. A.M. Schneiders (D66), H.O. Suna (PvdA), W.J. Ubaghs (PVV) en C. Westerlaken (CDA);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunct-griffier) en mw. M.J. Strijbos (verslag);

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Boelhouwer, opent de vergadering met een woord van welkom.

Zij memoreert dat de vergadering is uitgeschreven nadat de fracties van ChristenUnie, PVV, PvdA, PvdD en SP om een spoeddebat verzocht hebben over de Uithoflijn, de rol van de BAM en de interne juridische afhandeling daarvan. Het spoeddebat vindt plaats op maandag 12 maart, tenzij deze avond wordt besloten dat dit niet meer nodig is. In het verzoek is tevens aangegeven dat men eerst in een commissievergadering hierover van gedachten wil wisselen. Daarom is de extra commissievergadering van deze avond gepland.

Gedeputeerde Van den Berg zal vragen beantwoorden vanuit de portefeuille Mobiliteit, gedeputeerde Pennarts vanuit de portefeuille Financiën en commissaris van de Koning Van Beek vanuit de portefeuille Personeel en Organisatie.

2. De Uithoflijn, de rol van de BAM en de interne juridische afhandeling

De voorzitter geeft het woord aan de ChristenUnie, die namens de indieners verzocht heeft om een spoeddebat.

De heer Van Kranenburg heeft deze middag negentien vragen rondgestuurd. Hij heeft de behoefte om de vragen te duiden.

De ChristenUnie heeft een spoeddebat aangevraagd naar aanleiding van het artikel in de NRC van 24 februari omdat het artikel de provincie te kijk zet als onbetrouwbaar, niet transparant, onzorgvuldig met medewerkers en onzorgvuldig met geld. Zeker in deze tijd van vervreemding van de burger van het openbaar bestuur is dit ernstig. Dat beeld moet voortvarend worden aangepakt.

Spreker gaat in op de inhoudelijke redenen voor het debat. Het artikel in de NRC, maar ook eerdere brieven van gemeenten, roept serieuze vragen op over de betrouwbaarheid van de provinciale organisatie als zakenpartner voor bedrijven als BAM, als bestuurlijke partner voor gemeenten en als werkgever/opdrachtgever voor medewerkers. Het beeld van een betrouwbare overheid staat daarmee onder druk. De oorzaken van dat beeld lijken provincie-intern te zijn. Het is de bedoeling van zijn fractie om te komen tot duidelijkheid over de oorzaken. Hoe komt het dat GS blijkbaar heel

laat zijn geïnformeerd over het auditrapport? Hoe komt het dat de Staten op 24 februari door GS naar aanleiding van het NRC-artikel een memo krijgen met verwijzing naar een memo uit 2016 waar feitelijk niet in staat wat erin had moeten staan? Hoe komt het dat er een melding over mogelijke belangenverstremming binnenkomt die niet gedeeld wordt met de accountant? Wat zit er dus fout in de structuur, in de taakverdelingen, in de informatiehuishouding enzovoort? Als er op deze vragen antwoorden komen, is duidelijk wat moet worden gedaan om tot structurele verbeteringen te komen. Het gaat de fractie niet om het laten rollen van koppen of iets dergelijks, er is genoeg persoonlijke narijheid geweest omtrent dit dossier.

De ChristenUnie staat voor een openbaar bestuur dat betrouwbaar en transparant is. Dit stijgt uit boven de partijpolitieke grenzen. Deze avond gaat het niet over politiek, het gaat over waar allen voor staan: een fatsoenlijk provinciaal bestuur. De negentien vragen gaan dan ook vooral over feitelijkheden, om zo beter zicht te krijgen op hoe de informatie loopt tussen organisatie en gedeputeerde, tussen gedeputeerde en het college en tussen college en Staten.

De voorzitter deelt mee dat de vragen aan de stukken van de vergadering zijn toegevoegd.

Volgens de heer Hoefnagels zijn de vragen grotendeels beantwoord in de statenbrief die PS hebben ontvangen. Anderhalve week na het aanvragen van het spoeddebat komt de ChristenUnie met een lijst van negentien vragen. Spreker vraagt waaruit de noodzaak tot spoed blijkt.

De heer Van Kranenburg licht toe dat de noodzaak erin zit dat de provincie op een akelige manier te kijk heeft gestaan in het NRC. Dat landt bij burgers en vereist dus spoed in het oppakken ervan.

De heer Hoefnagels hoopt dat, na het spoeddebat van de volgende week, niet meer over elk bericht in een krant een spoeddebat aangevraagd wordt. De ChristenUnie heeft bij RTV Utrecht grote woorden gebruikt als de integriteit van de organisatie, groter dan wat in de NRC heeft gestaan. Hij vraagt in hoeverre dit behulpzaam is bij het neerzetten van de provincie als goed bestuursorgaan.

Als de heer Bekkers de ChristenUnie goed begrijpt, is het argument van het spoeddebat de spoed. De reden dat het niet een week later in een interpellatiedebat kan, is dat het erg is als de provincie een week langer te kijken zou staan. Dit terwijl het opkloppen vooral door de ChristenUnie gebeurt. Het artikel in NRC was een redelijk artikel, er stonden dingen in die de pers regelmatig schrijft over allerlei organisaties. Sommige dingen kloppen wel, andere niet. Als men elke keer wanneer media iets publiceren meent dat de provincie te kijk staat, dat dit erg is en dat er een spoeddebat georganiseerd moet worden, dan blijft men bezig. Spreker vraagt zich af wat er erg is aan een paar weken te kijk staan, aan een medium dat schrijft dat er iets niet klopt.

De heer Van Kranenburg benadrukt dat het woord integriteit een ingewikkeld woord is dat verschillend wordt beleefd. Hij heeft het daarom zelf uit zijn betoog geschrapt.

In reactie op de heer Bekkers antwoordt hij dat zijn fractie van visie verschilt over het te kijk staan van de provincie: als een overheid te kijk staat, moet men daar met spoed wat aan doen.

De voorzitter geeft het woord aan de overige indieners van het verzoek tot een spoeddebat.

Mevrouw d'Hondt merkt op dat het NRC-artikel over de Uithoflijn en de statenbrief van het afgelopen weekeinde de PvdA in verwarring hebben gebracht. Zij vraagt het volgende.

1. Wat is er precies gebeurd rond het integriteitsonderzoek en BAM?
2. Wat zegt dit over de provinciale organisatie en het imago van de provincie naar buiten toe, ook gezien de eerdere spoeddebatten deze maand over de U10-brief en, belangrijker, het auditrapport? Kan het college de Staten het vertrouwen geven dat dit niet het topje van de ijsberg is en er binnenkort weer een artikel in de krant staat, met spoeddebatten tot gevolg?

Het is schokkend om te lezen wat er loos was bij dit project, als men de krant moet geloven: een zo hoogoplopende ruzie met BAM dat er een geschillencommissie aan te pas moest komen, een integriteitsonderzoek dat per ongeluk niet gemeld is aan de accountant, een projectdirecteur die (volgens de statenbrief) de stuurgroep voorzag van adviezen, zonder ambtelijke afstemming.

In de statenbrief staat dat de Staten hierover eind 2016 geïnformeerd zijn middels de zin dat er voor een nieuwe manier van aansturen en samenwerking met BAM is gekozen. Daar moeten de Staten het mee doen. Zij betwijfelt of dit de manier is om de Staten correct te informeren. In de vertrouwelijke bijeenkomst over de Uithoflijn is alleen gerept over vertraging in het stationsgebied. Waarom is dat wat in de NRC staat niet aan de orde gekomen in die bijeenkomsten?

De heer Hoefnagels wijst erop dat in die vertrouwelijke bijeenkomst aan de orde is geweest dat er onderhandeld werd met BAM over hoe verder te gaan en hoe om te gaan met claims. Er is wel degelijk aan de orde geweest dat er gesprekken met BAM werden gevoerd. Dat was een van de redenen waarom niet naar buiten kon worden gebracht dat er vertraging was.

Mevrouw d'Hondt heeft hier een andere visie op. Wat ter sprake kwam, was dat er grote problemen waren in het stationsgebied en dat moest worden gekeken naar hoe dit met de aannemer kon worden opgelost. Van het ontslag van twee projectdirecteuren en de problemen vermeld in het auditrapport hebben PS niets meegekregen.

De heer Mourik-Geluk wijst erop dat de betreffende bijeenkomst over de vertraging ging. In de brief van gedeputeerde Van den Berg staat dat dit niet heeft geleid tot vertraging. Het lijkt erop dat dit is opgelost, later wordt gesproken over de manier waarop dit is gebeurd. Waarom had het besproken moeten worden in een bijeenkomst die ging over de vertraging en de samenhangende bouwkosten?

Mevrouw d'Hondt meent dat, met het komende derde spoeddebat hierover, er wel degelijk iets te melden was. Het was destijds bekend bij het college. Dat hierover nu gedebatteerd wordt, is te danken aan de krant en niet aan de juiste informatie van het college op het juiste moment.

Volgens de heer Mourik-Geluk is het goed dat de journalistiek dit inzicht heeft gegeven, maar PS zijn hier kaderstellend. Wat hadden PS kunnen doen om de vertraging en kosten minder te maken? Dat is hier niet aan de orde. Spreker vraagt zich af of statenleden op dit niveau moeten willen sturen, dit is immers niet kaderstellend, het is personeelsbeleid van de provincie.

Volgens mevrouw d'Hondt is er meer aan de hand dan sturen op personeelsbeleid: de gedeputeerde is opgestapt, de provinciesecretaris is met buitengewoon verlof gestuurd, twee projectdirecteuren zijn weggestuurd en het gaat over het grootste project van de provincie. Het gaat niet alleen om vertraging maar om de vraag of PS er vertrouwen in hebben dat dit project zowel bestuurlijk als ambtelijk goed wordt aangestuurd. Het auditrapport en de pers wijzen niet in die richting.

Mevrouw d'Hondt vervolgt haar betoog. Zij vraagt of het niet vreemd is dat over het cv van de nieuwe interim-directeur advies is gevraagd aan hetzelfde advocatenkantoor dat later een klacht in behandeling nam over de mogelijke belangenverstremming. Had het kantoor niet een belang bij het gestand doen van het eigen eerdere advies? Was het uit oogpunt van integriteit en zorgvuldigheid niet beter geweest om alle schijn van belangenverstremming of een vermoeden van onzorgvuldig handelen te vermijden en een ander bureau te kiezen? Zij benadrukt dat zij niemand ergens van beschuldigt.

Het betreft hier een complexe situatie. Het geeft te denken, zeker gezien de discussies over Maarsbergen, Rijnbrug en Begroting 2018. Hoe is de bestuurlijke aansturing naar de ambtelijke organisatie, zijn de bestuurders goed geadviseerd door de ambtenaren?

Met het vertrek van de oud-gedeputeerde is niet alles opgelost, want het buitengewoon verlof van de provinciesecretaris is nog steeds in nevelen gehuld.

De PvdA houdt van helderheid en vraagt de andere fracties hoe zij staan tegenover een onafhankelijk onderzoek om de stappen en overwegingen van 2015 tot nu goed in beeld te krijgen. Ernst & Young kan gevraagd worden het onderzoek, dat zij toch gaan doen, uit te breiden en de onderste steen boven te krijgen. De PvdA meent dat, als men nu genoeg neemt met de verklaring van de provincie, dit heel schadelijk zou kunnen zijn voor het imago en de bestuurskracht van de provincie. De heer Van Essen stelt dat een onderzoek begint met een heldere onderzoeksvraag en vraagt wat mevrouw d'Hondt nader onderzocht wil zien.

Mevrouw d'Hondt is daar niet helemaal uit. De voorliggende vragen zijn complex. Net als bij de beleidsauditcommissie Financiën zou een statencommissie tot een goede onderzoeksvraag kunnen

komen, bijvoorbeeld over hoe de ambtelijke organisatie werkt onder verantwoordelijkheid van het college, hoe de wisselwerking is. Dit is breder te trekken op in ieder geval mobiliteitsgebied. De heer Van Essen vraagt of zij een onderzoek voorstelt dat breder is dan de Uithoflijn en dat de samenwerking tussen GS, misschien PS, en de ambtelijke organisatie zou moeten betreffen. Mevrouw d'Hondt wil het onderzoek goed afbakenen. Voorkomen moet worden dat men nu tevreden is en doorgaat. Dan kan het zijn dat de provincie telkens opnieuw wordt verrast door onderzoeken, waarbij dit type problemen naar voren komt. Zij wil weten wat hier precies aan de hand was en wat daarvan geleerd kan worden.

De heer Dercksen had een soortgelijke vraag voorbereid. Hij sluit zich graag aan bij het verzoek om een onderzoek. Hij complimenteert de ChristenUnie met de vragen en de ondernomen actie. De PVV zou graag een overzicht van GS ontvangen van wat er gewisseld is met de commissie MME over de Uithoflijn, daar waar het gaat om vertragingen en overschrijdingen. Tot nu toe is er in de voorliggende brief alleen verwezen naar een brief van 13 juni 2017, waarin staat dat men zich wil houden aan de planning. Uit het feitenrelaas blijkt dat halverwege 2016 duidelijk was dat er grote vertragingen zouden komen. De rode lijn is: hoe is PS geïnformeerd? In tegenstelling tot de CDA-fractie meent spreker dat het niet de taak is van de journalistiek om PS te informeren, maar de wettelijke plicht van het college.

In de statenbrief staat dat men nu met de juiste informatie komt zodat PS hun controlerende taak kunnen uitvoeren. Volgens hem is dit een gotspe, want als GS PS hadden geïnformeerd, had GS niet deze brief hoeven sturen. De brief staat bij tal van onderwerpen haaks op het artikel in het NRC. In het NRC stond dat twee man op staande voet werden ontslagen, een van hen wilde daar geen ruchtbaarheid aan geven. Het is de vraag of de andere man het hiermee eens was. Hoe kunnen PS zich een oordeel vormen als zij niet beschikken over de informatie en GS die informatie niet geeft? NRC schrijft dat de twee mannen die ontslagen zijn BAM wilden aanpakken en houden aan het contract. In de statenbrief staat dat BAM niet medeverantwoordelijk was voor vertragingen en voor meerkosten. Dat kan niet allebei waar zijn. Daar kunnen PS zich alleen een mening over vormen als men weet hoe dit zit, dus als hier onderzoek naar gedaan wordt. Wat vaststaat, is dat kiezen voor het poldermodel niet heeft geleid tot minder vertraging, want er is anderhalf jaar vertraging en 84 miljoen Euro overschrijding.

Het punt van integriteit komt in andere dossiers terug. Hij vraagt of iedereen die voor de provincie extern is ingehuurd bij de Uithoflijn een integriteitsverklaring getekend heeft. Is er een kast waarin men kan vinden wie de integriteitsverklaring hebben ondertekend en met wie zij zakelijke belangen hebben en gehad hebben?

De heer Dercksen vraagt waar de jaarlijkse verantwoording is die GS conform de Ambtenarenwet aan de Staten moeten aanbieden. Er is op zijn verzoek naar gezocht, maar hij is er niet. Dat had een handleiding kunnen zijn bij alle vragen die PS hebben op tal van dossiers.

In de statenbrief staat dat de keuze voor Van Benthem een logische keuze is. Het is echter een wereldvreemde keuze die haaks staat op de intentie van de Wet Huis voor Klokkenluiders. Hoe kan men recht doen aan klokkenluiders als een advocaat aangewezen wordt die aanwijsbare belangen heeft bij de provincie? Als een advocaat gevraagd wordt om op te treden, dan kijkt hij in het dossier of er geen belangenverstrengeling is met de partij waartegen men wil procederen. Waarom heeft Van Benthem dat niet laten horen?

Er sprake is van een klokkenluider die aangeeft dat iemand onjuist acteert binnen de provinciale organisatie. Volgens de heer Hoefnagels kan een advocaat die optreedt voor de provincie dat onafhankelijk doen. Het is toch in het belang van de provincie dat, op het moment dat een klokkenluider gelijk heeft, dit duidelijk wordt?

De heer Dercksen meent dat, als dit inderdaad het hoogste belang is dat men nastreeft, men die keuze niet hoort te maken. Hoe kan men een klokkenluider naar de eigen advocaat sturen? De betreffende advocaat had de schijn moeten willen vermijden. Waarom is er niet nagedacht over een advocatenkantoor buiten de provincie? Dan was de discussie er niet geweest en had de 'tweede man' hier niet verbolgen over kunnen zijn.

'Beide opdrachtgevers geven aan onvoldoende in positie te worden gebracht bij de groeiende problematiek', staat in de statenbrief. De vraag is wat men heeft gedaan om in positie gebracht te worden. Heeft men daar zelf een rol in?

In de brief van Ernst & Young wordt geadviseerd aan de provincie om onderzoek te doen en Ernst & Young zullen zelf ook nader onderzoek doen. De brief is ook aan PS gericht, spreker hoort graag in hoeverre PS daarin een rol kunnen krijgen.

Zijn fractie hoort graag een duiding van de consequenties als de Jaarrekening 2017 te laat bij het ministerie zal komen.

In de statenbrief staat bij het vierde kwartaal 2017 dat men met de gemeente tot overeenstemming is gekomen omtrent de financiële afhandeling. In PS was vastgelegd dat overschrijdingen uit de BRU-gelden zouden worden betaald, de provincie zal 76% van de kosten betalen. Waarover is dan verder overeenstemming bereikt?

Mevrouw Poppe laat weten dat de meeste vragen van de SP-fractie al gesteld zijn.

De reden voor spoed was voor haar fractie dat zaken uit de pers vernomen moeten worden, dat er van alles boven water komt en dat de provincie te kijk staat. Als men wil dat de kiezer de moeite neemt om straks naar de stembus te gaan, dan moet zo snel mogelijk het vertrouwen hersteld worden. Daar kan niet mee gewacht worden. Het gaat om veel geld en daar moet de provincie transparant over zijn.

De meest prangende vraag van de resterende vragen is: is nu alles boven water? Komen er niet nog meer krantenartikelen, nog meer lijken uit de kast? Het vertrouwen in de provincie moet hersteld worden, want er komen verkiezingen aan.

De heer Kocken benadrukt dat er persvrijheid is. De overheid kan niet vragen om de garantie dat er niet nog meer publicaties in de pers komen.

Mevrouw Poppe bedoelde dit niet te zeggen. De vraag is: is er meer aan de hand wat tot rellen in de pers zou kunnen leiden? Dat moet nu boven tafel komen.

De heer Kocken stelt dat, als men dingen weet, men die moet melden. Dat is de actieve informatieplicht van GS. Met de statenbrief is daar invulling aan gegeven op een fatsoenlijke manier. De pers kan echter schrijven wat de pers wil. Dat is een groot goed. Vervolgens is het de vraag of PS daarin mee moeten gaan en de beelden moeten gaan bevestigen door het voeren van debatten.

De heer Van Kranenburg wil niet naar de situatie toe dat lijken in de kast moeten blijven. Narigheid moet boven tafel komen zodat volwassen mensen er volwassen oplossingen voor kunnen bedenken. Tegen de heer Kocken benadrukt hij dat PS de statenbrief hebben ontvangen naar aanleiding van het verzoek om een spoeddebat en niet spontaan.

De heer Dercksen vraagt of de VVD meent dat dit de manier is waarop met de actieve informatieplicht moet worden omgegaan: een brief die begint met het feitenrelaas van begin 2016 en die wordt geschreven naar aanleiding van een krantenartikel.

De heer Kocken stelt dat actief werd ingespeeld op berichten uit de krant. Er werd herhaald wat PS wisten, wat gemeld was. Daarmee werden PS herinnerd aan de informatie die is verstrekt.

De heer Dercksen meent dat dit nog kwalijker is, want als de VVD wist wat er in de brief zou staan, zou dat betekenen dat de VVD wel is geïnformeerd en de PVV niet.

Volgens de heer Kocken is dat niet aan de orde. Wel is er in de brief een opsomming gegeven van dingen die in het openbaar aan PS zijn gemeld.

Mevrouw Keller sluit zich aan bij de gestelde vragen. In reactie op de vraag van mevrouw d'Hondt laat zij weten dat haar fractie achter een onafhankelijk onderzoek staat.

Eerder is door de PvdD in een spoeddebat gevraagd of was getracht de extra kosten neer te leggen bij de direct verantwoordelijken voor dat gedeelte van het project, zoals een marktpartij, en zo nee, waarom niet. Het antwoord van GS was: het verhalen van kosten op contractpartijen kan alleen als er contractuele haakjes zijn waardoor dit wel kan. In het NRC-artikel staat dat BAM eind 2016 de provincie onder druk heeft gezet, waarna de directie van het projectbureau Uithoflijn de mond werd gesnoerd. De directeur en de tweede man van het projectbureau wilden hoofdaannemer BAM

dwingen de nieuwe trambaan van Utrecht CS naar Utrecht Universiteit Campus Uithof op tijd en binnen budget klaar te hebben, maar werden ontslagen. Dat blijkt uit onderzoek van NRC. De reactie van GS op het artikel is: BAM is niet verantwoordelijk voor de vertraging. Haar fractie vraagt of BAM niet verantwoordelijk is of dat er geen juridische of contractuele haakjes zijn om BAM verantwoordelijk te houden. Hebben marktpartijen niet te veel macht en ruimte in contracten met de provincie? Het ontvangen antwoord is: er zijn geen contractuele haakjes om aannemer of onderaannemer te laten delen in de vertragingskosten. BAM heeft daarentegen blijkbaar wel de macht om ervoor te zorgen dat de directie van het projectbureau de mond wordt gesnoerd en aan de kant wordt gezet. Dan gaat hier toch iets erg mis?

De voorzitter geeft het woord aan de overige fracties.

De heer Kocken is blij met de statenbrief die voorligt. GS zullen de vragen beantwoorden.

Zijn fractie heeft geen behoefte aan nader onderzoek omdat de antwoorden er liggen.

De VVD heeft ook geen behoefte aan een spoeddebat omdat de fractie daarvoor geen reden ziet.

De heer Dercksen vraagt of de VVD hem kan uitleggen waarom twee mensen die ontslagen zijn zeggen BAM aan het contract te gaan houden terwijl GS zeggen BAM niet verantwoordelijk voor vertragingen en overschrijdingen te kunnen houden.

De heer Kocken antwoordt dat, als de partij juridisch niet verantwoordelijk is te houden en men doet dit toch continu, er een juridische strijd ontstaat wat leidt tot vertraging.

De heer Dercksen meent dat dit geen antwoord is, maar het standpunt van GS. Twee mensen die voor de provincie werkten zeiden BAM te willen houden aan het contract. GS geven aan dat er dan vertraging en overschrijding komt, maar die zijn er nu ook. Op basis waarvan oordeelt de VVD dat GS gelijk heeft?

De heer Kocken wijst erop dat de reactie van GS kwam nadat zij hebben gesproken met de twee medewerkers. Er is nu ook vertraging, maar met een andere reden. Er is in ieder geval niet de extra vertraging. Feit is dat meer mensen met dit vervoer willen reizen dan aan ruimte beschikbaar is.

Mevrouw d'Hondt vraagt wat de VVD dacht over het imago van de provincie toen de fractie het artikel in NRC las. Dacht de VVD na lezing van de statenbrief dat alles opgelost was, dat daarmee alle vragen en de vragen die burgers hebben over de provincie zijn verdwenen?

De heer Kocken antwoordt dat de vragen van de VVD voldoende zijn beantwoord in de brief.

Het imago van de provincie, zoals dat uit het artikel naar voren kwam, kan natuurlijk beter. Hij vraagt zich af of het helpt er extra over te debatteren, om alles wat in de krant staat uit te vergroten en te doen alsof dat de waarheid is en niet wat GS schrijven.

De heer Mourik-Geluk deelt mee dat zijn fractie begrip heeft voor de vragenstellers en benieuwd is naar de beantwoording door GS en naar de aanpak.

Het CDA is blij met de heldere statenbrief waarin alles goed op een rij staat. Veel maar niet alles was hem bekend.

De heer Hoefnagels sluit zich aan bij de opmerking van het CDA.

Wat D66 betreft, mogen PS in de toekomst wat uitgebreider geïnformeerd worden, zeker op dit onderwerp. Als het nodig is vertrouwelijk. PS worden dan meegenomen in het traject.

Mevrouw d'Hondt vraagt of zij hieruit mag concluderen dat D66 van mening is dat PS dus niet volledig zijn geïnformeerd tot nu toe.

De heer Hoefnagels wijst erop dat hij heeft gezegd 'uitbreider'. In de memo van december 2016 stond dat er acties zijn ondernomen om op een andere manier te gaan werken. D66 vindt het niet erg om dan in vertrouwen gemeld te krijgen dat dit is gedaan door er een andere directie neer te zetten en de reden waarom. Het is niet zo dat dit per definitie onvoldoende informatie is, maar het mag echt veel uitgebreider.

Mevrouw d'Hondt vraagt of de heer Hoefnagels het als optioneel ziet dat PS beter geïnformeerd kunnen worden, als keuzevrijheid van GS om, als men daar aanleiding toe ziet, PS wel helemaal mee te nemen en niet te volstaan met een eufemistisch zinnetje over de vervangen projectleiding.

De heer Dercksen constateert dat D66 de wettelijke actieve informatieplicht als een soort keuzemenu ziet. De clubkas wordt hier geroofd voor tientallen miljoenen en het is optioneel om daar af en toe wat over te zeggen?

De heer Hoefnagels wijst erop dat het wel of niet informeren van PS niets te maken heeft met 'het roven van de kas van tientallen miljoenen'. De PVV maakt er een politiek verhaal van en stelt onvoldoende geïnformeerd te zijn. Spreker meent dat PS niet per definitie onvoldoende geïnformeerd zijn, maar hij wil graag meer geïnformeerd worden. Hij vraagt GS om PS meer informatie te geven en mee te nemen op dergelijke trajecten.

Het is een goed stuk van GS. De brief van Ernst & Young is vrij onduidelijk.

De heer Schaddelee vraagt wat D66 onduidelijk vond aan de betreffende brief.

De heer Hoefnagels licht toe dat er binnen de fractie veel discussie was over de vraag wat er precies in staat, wat de bedoeling is. Ernst & Young willen een onderzoek gaan doen. Het lijkt erop dat men zich heeft gebaseerd op het krantenartikel en zich toen heeft gerealiseerd bij de Jaarrekening niet geïnformeerd te zijn over de melding die is gedaan in het kader van de klokkenluidersregeling van de provincie. Dat is een reden voor hen om een onderzoek te doen. Zij kunnen een onderzoek doen als zij een vermoeden van fraude hebben, dat is dus nogal zwaar. D66 vraagt of zij gebruik maken van de informatie die er al is. Het lijkt zijn fractie, gezien alles wat er gebeurd is, mogelijk om dat binnen twee maanden te doen. De vraag is dan waarom dat zou leiden tot uitstel van de Jaarrekening. D66 heeft de behoefte om dit op korte termijn met Ernst & Young te bespreken. Het is zijn fractie niet duidelijk wat hier de onderzoeksvraag is. Het zou kunnen zijn dat men voor 400.000 Euro aan uren gaat inzetten, wat niet in het belang van de provincie is.

Volgens de heer Dercksen komt dit omdat GS hen niet geïnformeerd hebben over wat er speelde. Hij vindt het niet juist om naar Ernst & Young te wijzen. In hun brief staat duidelijk dat er mogelijk onregelmatigheden zijn. Dat vindt men klaarblijkelijk zo zwaarwegend dat zij menen dat de provincie haar huiswerk over moet doen en dat zij het zelf ook gaan onderzoeken.

De heer Hoefnagels heeft hierover enkele vragen aan GS:

- Heeft Ernst & Young gevraagd aan de controller of dit soort processen speelde binnen de provincie? Het is hun plicht dat te vragen en dan moet de provincie dat melden.
- Als dat is gevraagd, was de controller hiervan op de hoogte? Zo ja, waarom heeft hij dat toen niet gemeld?

De heer Van Ojen stelt namens de SGP de BEM-gerelateerde vragen.

Hij onderschrijft de constatering van de ChristenUnie en andere fracties dat de provincie er gekleurd op staat. Hij doet geen uitspraken over de waarheid, want de waarheid is op dit moment lastig vast te stellen. Wel constateert hij dat, zelfs als PS het feitenrelaas van GS onderschrijven, het eenieder zou moeten interesseren hoe de provincie op dit moment in de kijker staat. Het kan volgens hem niet zo zijn dat fracties zeggen: het is de krant die dit schrijft, het maakt mij niets uit.

Hij complimenteert de heer Van Kranenburg met zijn excellente vragen. Zelf zou hij de volgende vragen graag deze avond beantwoord hebben, als voorbereiding op het debat van de volgende week.

- Wat het beleid aangaande klokkenluiders betreft: de heer Van Kranenburg vraagt naar de versies van vorige jaren aangezien de ontvangen versie gedateerd is op 19 december 2017. In hoeverre hebben er in artikel 10 van de klokkenluidersregeling min of meer ingrijpende wijzigingen plaatsgevonden ten opzichte van vorige jaren?
- Is er al een integriteitsambtenaar in Utrecht? In het artikel van NRC staat dat die er blijkbaar niet was en dat daarom de integriteitsambtenaar uit Noord-Holland gevraagd is.
- Artikel 10.4 van de klokkenluidersregeling zegt dat onderzoek gedaan moet worden door een onafhankelijke en onpartijdige partij en het wordt een van de huisadvocaten. Zelfs als hier

het idee van 'de slager keurt zijn eigen vlees' niet opgaat, lijkt het hem dat hier de schijn tegen de provincie is. Dit moet men niet willen. Is het niet wenselijk om aan dat artikel toe te voegen: 'zonder banden, vigerende banden of in het verleden, met de provincie'? Ook al is het onterecht, het beeld dat ontstaat is dat de provincie de huisadvocaat inhuurt, die heeft belangen, is elf keer opgetreden voor de provincie in het laatste jaar - zou hij wellicht wat milder oordelen?

De heer Hoefnagels vraagt zich af wanneer men iets insinueert en wanneer niet: hij proeft dit als een insinuatie, maar het is het niet.

De heer Van Ojen wijst erop dat hij heeft gezegd dat, zelfs als het spreekwoord 'de slager keurt zijn eigen vlees' niet opgaat, waar hij van uitgaat tot het tegendeel blijkt, de schijn wordt gewekt.

De heer Hoefnagels vraagt of de heer Van Ojen meent dat er nu niets aan de hand is.

De heer Van Ojen wijst erop dat de heer Hoefnagels suggereert dat 'de schijn tegen' acceptabel en akkoord is. Dat vindt hij onbestaanbaar.

- Is het college bereid om, uitgaande van de conclusie dat de huidige formulering van artikel 10.4 onwenselijk is, die schijn tegen te gaan, het onderzoek over te laten doen door een onafhankelijke partij zonder banden met de provincie?
- 'Abusievelijk is dit alles niet gemeld aan de accountant'. Spreker vraagt zich af hoe dat mogelijk is. Er wordt een melding gedaan door een klokkenluider aangaande mogelijke onregelmatigheden en het wordt vergeten. Zijn hier geen protocollen voor? Er volgt nog een curieuze zin: de accountant heeft geconstateerd dat er arbeidsrechtelijk en juridisch het een en ander is onderzocht en nu, vanwege de controlestandaarden van de accountant, gaat hij zelf nog een onderzoek doen. Maar wat doen GS met de constatering van de accountant dat het op basis van verkregen informatie mogelijk is dat er vanuit een te beperkte scope en eenzijdig perspectief onderzoek is gedaan?
- Op 8 augustus 2017 werd door Binnenlands Bestuur een persbericht uitgegeven over het aantal negatieve beoordelingen van ambtenaren in de provincies. In 2016 is de provincie Utrecht de enige provincie zonder negatieve beoordeling. Het was op grote afstand van de provincies erna, dus het was opmerkelijk. Klopt dit artikel wat de provincie Utrecht betreft als er mensen op staande voet ontslagen worden en/of is dit een artikel dat tot de categorie nepnieuws behoort, zoals eerder in dit dossier?

De heer Van den Dikkenberg stelt namens de SGP de MME-gerelateerde vragen.

- Spreker doorgrondt altijd de stukken. Met de kennis van nu, bevestigd door het NRC-artikel, is de vraag hoe het kan dat hij niet gealarmeerd is door de statenbrief waarin de verandering van structuur in samenwerking met BAM is aangekondigd. Men zei dat de toen doorgevoerde organisatiewijziging binnen budget kon en dat is logisch, het is een kwestie van een handtekening. De gevolgen ervan zijn PS echter nooit geschetst in de informatievoorziening. Het woord 'mistig' is gevallen en dat is een goede typering.
- De PVV vraagt om een feitenrelaas van de informatievoorziening aan MME. De SGP steunt dat van harte. In juni 2017 heeft zijn fractie nog gevraagd of de planning reëel was. Hier werd bevestigend op geantwoord terwijl vanaf november helder was dat men het niet ging halen.
- Ernst & Young hebben een brief gestuurd waarin zij nader onderzoek aankondigen, ook de provincie moet een nader onderzoek doen. Hij hoopt dat het niet tijdig indienen van de Jaarrekening leidt tot toezicht vanuit BZK. Hij heeft in Utrechtse Heuvelrug het toezicht van de provincie ervaren als een welkome ingreep in het bestuur, die voordelig kan uitpakken.

Het is volgens de heer Van Essen goed dat er kritische vragen zijn gesteld. Hij dankt de ChristenUnie hiervoor. De statenbrief geeft veel antwoorden, spreker sluit zich aan bij het CDA op dit punt. Zijn fractie brengt drie punten naar voren:

- In de brief staat dat, omdat de oorzaak van de extra kosten in het risicodomein van de opdrachtgever ligt, deze niet verhaald kunnen worden op een van de aannemers. Hoe zijn

die risicodomeinen vastgelegd? Welke risico's liggen bij de opdrachtgevers en welke bij de aannemers?

- Het is goed dat medewerkers die niet goed functioneren worden vervangen, juist ook op directieniveau. Het is misschien niet aan PS om nu te beoordelen of dit aan de orde is geweest. Het is een heel ingrijpende beslissing geweest voor alle betrokkenen. Op basis van de informatie waarover GroenLinks nu beschikt, ziet hij geen reden om aan te nemen dat er onvoldoende grond is geweest voor deze interventie. Drie weken geleden was er een debat over het auditrapport. Hierin stond dat de projectorganisatie lange tijd een autonome en gesloten organisatie was, waardoor grote afstand was ontstaan tussen projectorganisatie en de provincie en de gemeente. De vervanging van de directie heeft geresulteerd in meer openheid van de projectorganisatie richting stakeholders, provincie en gemeente. Het heeft geleid tot betere samenwerking. Dat geeft zijn fractie het vertrouwen dat er een grond was voor het vervangen van de directeuren.

De heer Dercksen wijst op wat in de NRC staat. Het lijkt logisch dat het beter gaat omdat er nu mensen zitten die zich niet keren tegen BAM. Daarom heeft de PVV de vraag gesteld hoe PS hierover kunnen oordelen als zij de inhoud niet kennen. Dit moet onderzocht worden.

De heer Van Essen meent dat een goede samenwerking bestaat uit 'zacht op de relatie, hard op de inhoud'. Tot nu toe heeft hij geen reden om aan te nemen dat de huidige samenwerking niet op die manier verloopt. Als de organisatie functioneerde als een gesloten organisatie die niet goed samenwerkte met provincie en gemeente, wat in het auditrapport staat, dan is het belangrijk dat er ingegrepen is. Het getuigt van moed dat daar actie op ondernomen is. Op basis van de huidige informatie heeft hij geen reden om te menen dat de interventie op onzorgvuldige gronden is genomen. Misschien komt er later informatie waar dit wel uit blijkt.

De heer Dercksen meent dat de heer Van Essen niet kan beoordelen of het een moedige beslissing is geweest als gezegd wordt dat het onderzocht moet worden. Er was aan de ene kant een partij die zei dat BAM zich aan het contract moest houden, die partij is weggestuurd en is er een poldermodel ontstaan. PS kunnen daarover niet oordelen als zij de informatie niet hebben.

Volgens de heer Van Essen hebben PS veel informatie ontvangen, ook met het auditrapport, die duidelijk laat zien dat er veel mitsen en maren waren toen de directeuren er nog waren. Daar refereert hij aan en niet aan de situatie daarna.

De heer Dercksen benadrukt dat, als PS dit willen en moeten beoordelen, aan de weggestuurde medewerkers moet worden gevraagd op basis waarvan zij geoordeeld hebben dat BAM aan het contract gehouden kon worden.

De heer Hoefnagels wijst erop dat, op het moment dat men er in het project tegenaan loopt dat zaken dreigen te vertragen en men houdt BAM aan het contract, er straks wissels zonder besturing liggen die niet op elkaar aangesloten zijn. Het is wellicht verstandig om te zeggen dat er op een andere manier aan gewerkt moet worden met elkaar. Dat gebeurt bij heel veel projecten. Is het niet logisch dat een opdrachtgever optreedt op het moment dat die specifieke personen zeggen dat BAM zich aan het contract moet houden en de vertraging niet de zaak van de provincie is?

De heer Dercksen erkent dat dit zou kunnen. Onbekend is wat de medewerkers hierover zeggen.

De heer Van Essen vervolgt zijn betoog.

- Er is mogelijk sprake van belangenverstrengeling en dat zou ontoelaatbaar zijn. Het is cruciaal dat iedere melding hierover zorgvuldig onderzocht wordt. Waarom is het uitgevoerde onderzoek naar de integriteitsmelding voor de accountant niet toereikend? Kunnen GS nader duiden welke aspecten in het nadere onderzoek in opdracht van de accountant aan de orde zullen komen die in het al uitgevoerde onderzoek buiten beschouwing zijn gebleven?

Op de vraag van de PvdA hoe de fracties staan tegenover een nader onderzoek antwoordt hij dat er de auditcommissie Mobiliteitsfinanciën is waar veel aan de orde komt. Spreker maakt hier zelf deel van uit. Het gaat over de mandaten, over de rol van PS. Hij zou dit willen afwachten. Het is goed om met elkaar het debat aan te gaan als het auditrapport er ligt.

Mevrouw d'Hondt vraagt of het volgens de heer Van Essen dus een goede suggestie zou zijn om de opdracht van de auditcommissie uit te breiden met wat er speelt rond de Uithoflijn.

De heer Van Essen heeft dit niet bedoeld te zeggen. Hij begreep dat een onderzoek niet zozeer over de Uithoflijn zou moeten gaan als wel over PS, GS en de ambtelijke organisatie. Dan is het zijn suggestie om de auditcommissie die er al is het werk af te laten maken. Als het rapport er ligt, kan het gesprek over de problematiek worden gevoerd. Mocht er aanleiding zijn om nader onderzoek te doen, dan kan men er dan over spreken. Op dit moment lijkt hem dat voorbarig.

Mevrouw d'Hondt vindt het een interessante suggestie om de auditcommissie de basis te laten zijn voor een gesprek hierover. De onderzoeksvraag voor de auditcommissie is echter geformuleerd voordat de drie spoeddebatten plaatsvonden. Het zou vreemd zijn als de auditcommissie een rapport levert waarin geen woord wordt gezegd over het grootste onderdeel van dit programma, de Uithoflijn. Het is van belang om zo snel mogelijk de waarheid of de duiding boven tafel te krijgen. Men kan het auditrapport afwachten, maar het kan ook versneld worden.

De heer Van Essen heeft het gevoel dat allerlei onderzoeksvragen over elkaar heen buitelen. Het gaat over de samenwerking tussen GS en PS en de ambtelijke organisatie, hele brede vragen. Aan de andere kant gaat het ook over het project Uithoflijn, maar wat daar precies bij onderzocht zou moeten worden is hem nog niet duidelijk. Het is een goede manier om vragen te kunnen stellen en daar antwoorden op te krijgen. Momenteel voldoet dat voor zijn fractie. Als het auditrapport er ligt en er gekeken wordt naar de lessen die hieruit getrokken kunnen worden, dan zullen die ook toegepast moeten worden op de Uithoflijn.

In reactie op mevrouw d'Hondt stelt de heer Kocken dat er een reactie van GS komt op de vragen. Hij stelt voor dit af te wachten voordat de conclusie wordt getrokken dat er onderzoeken nodig zijn.

De heer Van Kranenburg denkt dat de urgentie die hij heeft proberen over te brengen niet is geland, iets wat hem verdriet. Een majeur probleem wordt klein gemaakt en dat is het domste wat PS kunnen doen op dit moment.

Volgens de heer Westerlaken is er sprake van begripsverwarring. Door PS is afgesproken is dat er een beleidsaudit uitgevoerd wordt op mobiliteit. Hij neemt aan dat dit het hele terrein van mobiliteit betreft. Aanvullend hebben PS afgesproken dat er een auditcommissie komt die meer zal ingaan op de algemene controleregels, de werking van de accountant en die PS zal adviseren over hoe moet worden omgegaan met de uitkomsten daarvan. Hij is graag bereid om mee te denken met de aanvragers van het debat, maar wat hem niet helemaal helder is, is wat zij precies bedoelen met welke audit en welke zaken dan onderzocht moeten worden. Hij is wat huiverig voor alle vragen die bij onderzoeken worden neergelegd. PS stellen de kaders vast waarbinnen GS hun werkzaamheden moeten doen, PS toetsen ook op die kaders. Het is goed om dat te blijven doen. Men gaat echter steeds meer in op de wijze waarop bijvoorbeeld het personeelsbeleid door GS vormgegeven wordt. Als PS dat willen toetsen, moet dat goed in de kaders vastgelegd worden. In de afgelopen periode hebben PS dat niet gedaan. Als PS dus daarmee bezig willen gaan, moeten zij zichzelf goed de vraag stellen of zij op hoofdlijnen willen besturen en aangeven of tot in details.

Het gaat mevrouw d'Hondt niet om allerlei details, maar om de grote lijn. Daarom formuleert zij de vraag of het project Uithoflijn een breder probleem in de organisatie laat zien dan alleen dit project. Zij begrijpt niet wat erop tegen zou zijn om dit als PS nader te onderzoeken in plaats van tevreden te zijn met een brief van vijf kantjes waarin staat dat er eigenlijk niet veel aan de hand is.

De heer Dercksen heeft niet over de mobiliteitscommissie gesproken, voor zover die nog nut heeft want veel geld is weg. Hij sluit zich aan bij mevrouw d'Hondt. Hij heeft ook gesteld dat PS zich geen oordeel kunnen vormen over wat er gebeurd is als kamp a wat anders zegt dan kamp b.

De heer Schaddelee stuurt graag op hoofdlijnen, maar dan moet er een basis zijn voor vertrouwen. Hij krijgt steeds meer signalen dat het daar schort. Zijn fractie zet in op een goed, integer bestuur in de provincie.

De heer Westerlaken heeft de heer Schaddelee eerder gevraagd naar de definitie van integer.

De heer Schaddelee antwoordt dat het er bij het woord integer om gaat dat er vertrouwen is in het handelen over en weer, dat er volledige transparantie is over wat er gebeurt. Die ontbreekt nu volledig. Hij heeft zowel een juridische, een communicatieve als een bestuurskundige achtergrond en bij alle drie de terreinen gaat het om transparantie. Als die basis er niet is, kan men niet vaststellen of er sprake is van een integer bestuur.

De voorzitter geeft GS de gelegenheid tot beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde Van den Berg beantwoordt de vragen rond het project Uithoflijn.

Hij dankt PS voor het agenderen van de statenbrief en de brief van Ernst & Young.

In reactie op de opmerking van de heer Van Kranenburg bevestigt de gedeputeerde dat dit een serieuze aangelegenheid is en dat het zeker niet kleiner gemaakt moet worden. De vraag of de oorzaak niet dieper zit, is een terechte vraag. Kwaliteit of integriteit van bestuur geldt niet alleen voor het uitvoerend bestuur maar ook voor PS als het gaat om de positie in de pers of in dit dossier. Hoe komt men tot een provincie waar de Staten weer trots op zijn? Is er vertrouwen om dit voor elkaar te krijgen? De informatievoorziening is hier belangrijk. Is die afdoende of moet die wat uitgebreider, waar D66 naar vraagt. Dit los van het feit dat GS een mandaat van PS hebben ontvangen. Op het moment dat het spannend wordt, is de uitvoeringsorganisatie misschien wel ver weg georganiseerd, maar dan zullen PS er dichter op moeten en zullen PS iets met de informatievoorziening moeten doen. Dat trekken GS zich zeker aan. Het is een megaproject, een half miljard Euro, dat gebeurt niet dagelijks. Dat moet goed en naar eer en geweten worden gedaan. Er moet ook regelmatig getoetst worden of men nog op het juiste spoor zit. Daar zijn onder andere audits voor, deze zijn twee keer gehouden. De beelden die daar uit komen liegen er niet om. Het is een complex project. Er is de Uithof met allerlei trillingen, kabels en leidingen. Er zijn vertragingen veroorzaakt door de provincie als het gaat om kabels en leidingen. Er is het stationsgebied waar veel bouwende en slopende partijen bezig zijn met aanrijdroutes van de bouwketen. Dat moet op elkaar worden afgestemd. Als iets in de keten gaat schuiven, schuift dat door. De verantwoordelijkheden voor de overschrijdingen zijn, dat heeft de gedeputeerde de vorige keer ook aangegeven, voor de opdrachtgevers.

In verband met een andere vergadering konden GS nog niet reageren op de terechte vragen van deze middag. Het college zal zich hier de volgende dag over buigen.

De heer Van Kranenburg zegt gediend te zijn met goede antwoorden en niet snelle antwoorden. Hij ontvangt de antwoorden graag voor het debat in PS van 12 maart.

Gedeputeerde Van den Berg gaat in op de vragen van de PvdA. Deze gaan over de lopende ruzies, de projectdirecteur die op eigen houtje handelt, die buiten de directieraad om rechtsreeks naar de bestuurders gaat waardoor de directieraad in conflict kwam met de bestuurder over wat er afgesproken was. Een geschillencommissie heeft geconstateerd dat de situatie niet houdbaar was met deze twee mensen. Dat was niet alleen op het gebied van risico-inschatting of het houden aan het contract, want het houden aan het contract zou ertoe leiden dat de schade veel groter zou zijn en dat BAM dreigde te persisteren. De geschillencommissie concludeert dat BAM weinig te verwijten valt. Had de provincie dat doorgezet, dan was de vertraging nog groter geweest met alle kosten van dien. PS zullen moeten aannemen dat dit de inschatting is die daar is gemaakt. Het is overigens zo dat men in verschillende fases van projecten soms projectleiders of mensen vervangt door mensen die andere capaciteiten en kunde hebben, om zo het project weer voortgang te geven.

De gedeputeerde zegt dat de schade en misschien de vertraging groter zou zijn geweest. De heer Dercksen vraagt wat de twee ontslagen heren hiervan vonden. Die zullen een andere mening toegedaan zijn, zij stelden dat BAM zich aan het contract moest houden.

Gedeputeerde Van den Berg benadrukt dat de twee niet ontslagen zijn. Bij de een is het contract niet verlengd en met de ander zijn afspraken gemaakt.

De heer Dercksen wijst erop dat de twee mensen á la minute de koffers moesten pakken. Normaal noemt men dat ontslag op staande voet. Zij wilden BAM aansprakelijk houden. PS hadden de mannen niet gesproken en konden er niet over oordelen. Waarom hadden deze mannen, die bekend waren met het bouwen van OV-infrastructuren, een andere mening dan de provincie en BAM?

De gedeputeerde zegt dat de schade veel groter zou zijn indien er gepersisterd zou zijn en BAM aan het contract gehouden zou zijn. De heer Van Ojen hoort graag een nadere onderbouwing van waarom op dat moment die afweging is gemaakt en welke analyses en achtergronden aan die constatering hebben bijgedragen. Als de vraag deze avond niet beantwoord kan worden, wordt de SGP daar graag apart schriftelijk over geïnformeerd, desnoods vertrouwelijk.

Gedeputeerde Van den Berg verwijst naar de geschillencommissie die drie maanden bezig is geweest, met ervaren mensen erin. Die is tot de conclusie gekomen dat er geen schuldvraag ligt bij BAM en dat het verstandig is geweest om deze actie te ondernemen. Het is goed voor te stellen dat iemand die op non-actief is gesteld aangeeft graag doorgezet te hebben en meent dat het onder diens leiding beter was gegaan. Die mening deelt de gedeputeerde niet.

De heer Schaddelee vraagt welke geschillencommissie dit was, wat de status van de commissie was. De heer Van Ojen is niet tevreden met het antwoord van de gedeputeerde. Geschillencommissie of niet, de gedeputeerde nam op dat moment het besluit en had er eigen afwegingen bij. Hij heeft graag inzicht in de beweegredenen van die afweging.

Gedeputeerde Van den Berg meent dat goed duidelijk gemaakt is in de brief dat het project absoluut was vastgelopen met BAM en de uitvoeringsorganisatie van de provincie als het op deze manier was doorgedaan. Het juridificeren van ieder akkefietje met betrekking tot vertraging geeft niet de energie om tot het bouwwerk te komen. Dat is de reden geweest waarom het op een andere manier werd gedaan, een manier die vlotter loopt, waarbij kennis en kunde van de aannemer wordt gebruikt in een bouwteamachtige omgeving. Spreker meent dat dit een verstandige beslissing is geweest.

Mevrouw d'Hondt informeert naar het rapport dat de geschillencommissie heeft opgeleverd, zou dit naar PS kunnen worden opgestuurd, al dan niet vertrouwelijk?

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat het ongetwijfeld een rapport opgeleverd zal hebben, in ieder geval een besluit en een advies. In ieder geval onder vertrouwen zegt hij dit de Staten toe.

De heer Schaddelee herinnert aan zijn vraag over de status van de geschillencommissie.

Gedeputeerde Van den Berg zegt de beantwoording toe.

De PVV heeft gevraagd om een overzicht van de informatie die verstrekt is aan de commissie MME over de vertragingen en overschrijdingen. De gedeputeerde zegt dit toe. Er zijn diverse momenten geweest waarop statenbrieven zijn geschreven, vertrouwelijke informatie is gegeven, winstwaarschuwingen zijn gegeven waarin eerste indicaties zijn gegeven dat de planning niet gehaald zou worden, het budget zou worden overschreden en dat daar nadere informatie over zou komen omdat het nog uitgerekend moest worden.

Als de gedeputeerde zegt dat er maar één brief is gestuurd, op 13 juni 2017, dan is dat ook een antwoord volgens de heer Dercksen. Dan is dat ook meteen reden tot de zorg die bij zijn fractie leeft. Gedeputeerde Van den Berg heeft eerder aangegeven dat er ook twee vertrouwelijke bijeenkomsten zijn geweest waarin winstwaarschuwingen zijn afgegeven en dat er een budgetoverschrijding aan zat te komen. Die zou uitgerekend worden en daarover zijn de Statenleden nader geïnformeerd.

De heer Dercksen zou toch graag een overzicht ontvangen van de data waarop dit heeft plaatsgevonden, in combinatie met de brieven. Zijn fractie zal dat leggen naast de statenbrief. Gedeputeerde Van den Berg zegt nogmaals toe dat de heer Dercksen een overzicht zal ontvangen. Over de inhoud van de vertrouwelijke bijeenkomsten gaat de gedeputeerde niet in detail.

Gedeputeerde Van Den Berg vervolgt de beantwoording.

BAM is general contractor, geheel verantwoordelijk. Het contract dat zij hebben bevat velerlei resultaatverplichtingen. De inspanningen die BAM daarvoor moet doen zijn niet verrekenbaar en dus ook niet door te belasten bij de opdrachtgevers. Voor de onderdelen waarvoor BAM aanwijsbaar de veroorzaker is, worden door BAM de kosten gedragen. Die kosten zijn uitonderhandeld en verrekend bij de totale meerkosten. Het project is nog niet klaar, dus er zullen permanent meerkosten zijn. Dat is normaal bij dit soort projecten. Dit geldt niet voor de onderdelen waarvoor de opdrachtgever verantwoordelijk is. Zo zijn de kosten die zijn gemaakt bij de extra werkzaamheden bij de aanleg van het spoor of om het spoor in te passen op de Herculesbrug door BAM betaald.

De heer Van Essen vraagt of het zo is dat het beeld dat geschetst wordt dat de BAM geen enkel deel in de meerkosten draagt onjuist is.

Gedeputeerde Van den Berg bevestigt dit.

De heer Van den Dikkenberg vraagt of dit ook geldt voor de activiteiten van BAM onder het bouwteam. Of vallen die alle onder verrekenbare werkzaamheden?

Gedeputeerde Van den Berg licht toe dat het bouwteam bestaat uit de partijen van BAM zelf en de projectdirecteuren van de Uithoflijnorganisatie, al dan niet aangevuld met de nodige specialisten. Daarvoor blijft het contract zoals dat met BAM is afgesproken. Het enige voordeel daarvan is dat partijen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een adequate uitvoering van de Uithoflijn en dat men gebruik maakt van elkaars kennis. Escaleren gebeurt naar boven toe, waar de twee directeuren van de provincie en BAM in zitten.

In het NRC staat dat een van de heren onder dwang is vertrokken om BAM in de gelegenheid te stellen om van het contract af te wijken. De heer Dercksen citeert wat de oorzaak daarvan is volgens deze man: 'De provincie krijgt de begroting voor 2017 niet rond en de gemeente had in het stationsgebied problemen. Die moesten stilgehouden worden. Als een conflict was ontstaan met BAM dan was het financieel en plantechisch problematische plaatje onmiddellijk duidelijk geworden. Die situatie wordt nu gemaskeerd.' Dit is waar of het is niet waar.

Gedeputeerde Van den Berg stelt dat dit niet waar is.

Op de vraag wat de opdrachtgevers er zelf aan gedaan hebben, antwoordt gedeputeerde Van den Berg dat de gedeputeerde meermalen heeft aangegeven bij de ambtelijke opdrachtgevers om in te grijpen, omdat zij regelmatig geconfronteerd werd met informatie die niet gedeeld was met de ambtelijke opdrachtgevers. De projectdirecteur kwam zelfstandig met memo's die niet afgestemd waren. Daardoor vonden op het niveau van de opdrachtgevers Babylonische spraakverwarringen plaats. Beide opdrachtgevers gaven aan dat dit zo niet verder kon.

Op het moment dat de vertraging met name aan de kant van de gemeente rondom Hoog Catharijne plaatsvond, kwam de verantwoordelijk wethouder van de stad Utrecht bij de stuurgroep.

Op de vraag waarover provincie en gemeente overeenstemming bereikten, antwoordt de gedeputeerde dat dit was over de vraag welke kosten voor welke domeineigenaar waren in opdrachtgeverschap, naast de 76%/24%-verdeling die al afgesproken was.

Mevrouw d'Hondt refereert aan de mijlpalen in een dergelijk contract. De aannemer moet opleveren en als hij de mijlpaal haalt, ontvangt hij een soort bonus. Is het zo dat, als die mijlpaal niet gehaald wordt vanwege redenen waar de aannemer niets aan kan doen, de bonus toch wordt uitgekeerd? Gedeputeerde Van den Berg zal het antwoord op deze technische vraag later geven.

De heer Dercksen komt terug op de kostenverdeling, naast de 76%/24%-verdeling. Hij vraagt welke kosten de provincie nog meer voor zijn rekening heeft genomen. Hij maakt zich daar zorgen over.

Op de opmerking van de heer Dercksen dat het stationsgebied niet de taak was van de provincie, antwoordt gedeputeerde Van den Berg dat dit zo is, maar dat men geschillen kan hebben over waar het stationsgebied begint en waar het eindigt.

De heer Dercksen vraagt waarom de provincie bovenop de 76% bijdraagt aan de kosten aan het stationsgebied, daar waar de gemeente volledig verantwoordelijk is. Misschien kan de gedeputeerde dat duiden en misschien kan hij opgeven waarover en over hoeveel geld dan gesproken wordt. Past dit binnen de 84 miljoen Euro, hoe is dat verdeeld en waarom?

Gedeputeerde Van den Berg zegt een overzicht toe van waarover de overeenstemming bereikt is.

De gedeputeerde gaf aan dat er overeenstemming bereikt is met de gemeente Utrecht. De heer Van den Dikkenberg vraagt of dit ná de aangenomen motie van twee weken geleden was of daarvoor. Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat dit ervoor was.

Commissaris van de Koning Van Beek zal de vragen rond personeel en integriteit beantwoorden. Hij zal daarbij de vragen per onderwerp en niet per fractie nemen.

Er zijn meerdere opmerkingen gemaakt over het integriteitsbeleid. Met tijdelijk, vast en inhuurpersoneel, dus met iedereen die in of voor de organisatie werkt, wordt nadrukkelijk gesproken over zaken als nevenfuncties, externe belangen en historie die men vanuit het verleden meeneemt. Voor mensen die tijdelijk bij de provincie werken is daarnaast sprake van een getekende verklaring ten aanzien van integriteit, geheimhouding en gedrag. Als het gaat om vast personeel wordt er in de handen van de commissaris een ambtseed afgelegd. De afgelopen jaren is hiermee een inhaalslag gemaakt, van al het personeel dat die ambtseed nog niet had afgelegd is in wat grotere groepen die ambtseed wel afgenomen. Tegenwoordig wijdt de commissaris er een bijeenkomst aan wanneer een tiental medewerkers beschikbaar is. Er wordt met hen over de ambtseed gesproken en de ambtseed wordt afgelegd. Het is niet zo dat al die getekende verklaringen, vooral van tijdelijk personeel, opgeslagen worden in een kast. Zij zijn verspreid over de organisatie, daar waar men werkzaam is. Tot nu toe is het zo dat men zelf verplicht is om wijzigingen in alle gegevens die men aangeleverd heeft bij de sollicitatie aan de provincie door te geven. De provincie wil naar een systeem toe waarbij jaarlijks dat soort gegevens opgevraagd worden. Ook wil men dat centraal gaan opslaan. De Statenleden zullen gemerkt hebben dat zij betrokken worden bij een aantal zaken die hen aangaan. Mevrouw d'Hondt vroeg hoe het gegaan is met het advies van de externe advocaat toen er gearzeld werd ten aanzien van een cv. Het is voor de provincie heel belangrijk dat, als men tijdelijk of vast mensen binnenhaalt, er geen enkel misverstand is over zaken als externe belangen, nevenfuncties en historie. In dit geval ging het om de historie bij BAM van de betrokken medewerker. De algemeen directeur is daarvoor verantwoordelijk en heeft dit heel nadrukkelijk voorgelegd aan de externe advocaat, om daarvan alle elementen beoordeeld te krijgen en alle schijn weggewerkt te hebben. Pas toen daar een positief advies over was, is men tot afronding van de besprekingen gekomen.

Mevrouw d'Hondt vraagt of zij mag concluderen dat het advies luidde dat, ondanks dat diegene op dat moment aandelen van BAM had, dit geen belemmering gaf om hem aan te nemen, er was geen schijn van belangenverstrengeling. Hij heeft zijn aandelen pas verkocht toen hij in vaste dienst kwam. Volgens commissaris Van Beek gaf dit geen schijn van belangenverstrengeling. Het betrof een pensioen BV met voor 1% aandelen van de beursgenoteerde BAM. De medewerker was werkzaam geweest in de milieuhoeke van BAM en kwam bij de provincie in de vervoerssector terecht. Er is nagegaan of hij het risico liep om met oude bekenden zaken te moeten doen. Men heeft gezegd dat 1% zo ontzettend weinig is, dat daar geen belang uit voort kan komen. De positionering was zodanig dat er geen enkel risico gelopen werd, juist ook vanwege de grootte van het bedrijf: bij BAM heeft men te maken met verschillende divisies. Het was wel aanleiding voor de provincie, in de persoon van de algemeen directeur, om het goed uit te zoeken, omdat men geen enkel risico wilde nemen.

De heer Dercksen verbaast zich hierover. In de integriteitsverklaring staat dat er een zero tolerance beleid is voor wat betreft de schijn van belangenverstrengeling. De commissaris zegt dat hij de schijn

van 1% niet erg vindt. Het is irrelevant of de man in een milieuhoek van BAM heeft gewerkt. Hij heeft aandelen van BAM en de winst van de milieuhoek of van de infrahoek komt bij de aandeelhouder terecht. Was het niet verstandiger geweest om vanaf het eerste moment te zeggen het niet te doen? Dan was men van de schijn af geweest.

De commissaris sprak in de toekomstige tijd over het jaarlijks actualiseren. Hoe kan het dat vanaf dit moment jaarlijks geactualiseerd gaat worden, terwijl de provincie al jarenlang een zero tolerance beleid heeft wat integriteit betreft? Voldoet de commissaris wel aan de wettelijke plicht?

De PVV heeft in een ander dossier vragen gesteld. Volgens de integriteitsverklaring dienen externen voorafgaand aan het dienstverband een opgave te verstrekken van relaties waarmee diegenen een zakelijke band onderhouden. Op de vraag enkele maanden geleden of dit bij alle externen gebeurd was, was het antwoord van GS: in hoeverre alle extern ingehuurde krachten bedoelde opgave hebben gedaan, is ons niet bekend.

Commissaris Van Beek kan zich iets voorstellen bij de redenering van de heer Dercksen als men daar overheen gestapt zou zijn. Maar het is juist de reden geweest waarom er om een extern advies is gevraagd. Er is zorgvuldig met deze zaken omgegaan.

In reactie op de vraag over het jaarlijks actualiseren antwoordt de commissaris dat het niet zo is dat men actualiseert omdat deze discussie speelt. Jaarlijks is men bezig met dit beleid. Het is van belang om de gegevens bij elkaar te krijgen en om ze actueel te krijgen. Op de vraag of iedereen getekend heeft, is de commissaris geneigd bevestigend op te antwoorden. Maar op de vraag of hij dit zou kunnen aantonen, moet hij ontkennend antwoorden. Hij heeft die gegevens niet bij elkaar. Dat is de reden dat men wil dat al die gegevens niet eenmalig op het moment van binnenkomst worden bekeken, maar dat dit jaarlijks gebeurt en dat er ook over gerapporteerd kan worden.

De heer Schaddelee komt terug op het inwinnen van extern advies en vraagt bij wie dit gebeurd is. Commissaris Van Beek antwoordt dat dit is ingewonnen bij Van Benthem & Keulen.

De heer Schaddelee constateert dat dit bureau onderzoek heeft gedaan naar iets waar het eerder zelf extern advies over had gegeven.

Commissaris Van Beek licht toe dat dit niet het geval was, dat dit de start was.

De heer Schaddelee wijst erop dat een van de punten van de klokkenluider was, dat er een BAM-relatie was en dat dit vervolgens wordt onderzocht door een huisadvocaat die eerder heeft geadviseerd dat hier geen probleem ligt.

Commissaris Van Beek antwoordt dat hij nog niet is komen te spreken over de klokkenluider. Hij zegt toe dat de heer Schaddelee hierover alle informatie zal krijgen.

De heer Dercksen is geschokt door het antwoord van commissaris Van Beek op zijn vraag. Als hij zijn eigen werk zo zou organiseren als de provincie doet, dan zou de belastingdienst de waarheid zeker boven tafel willen krijgen. De commissaris spreekt over gegevens die er misschien niet, misschien wel zijn, maar hij weet niet waar. Er wordt gesproken over het integriteitsbeleid van de provincie Utrecht. Op de vraag van spreker of alle externe krachten een schriftelijke opgave hebben gedaan, antwoordt de commissaris: geen idee, het wordt op dit moment geactualiseerd.

GS zijn verplicht om jaarlijks verantwoording af te leggen aan PS over de integriteit. Spreker heeft hiernaar gezocht, zijn fractie heeft gezocht, maar dit is nooit gedaan. GS houden zich niet aan de wettelijke plicht. PS kunnen daar niet langer van weggijken.

Commissaris Van Beek wijst erop dat hier niet langer van weggekeken wordt, in het debat heeft hij proberen aan te geven dat men hiermee bezig is. De gegevens zijn in huis op veel plaatsen aanwezig. Men wil de informatie toegankelijk hebben en het op eerste afroep aan PS kunnen tonen.

De heer Dercksen geeft aan in PS op dit punt terug te zullen komen.

Hij vraagt hoe het kan dat de baas van het huis zegt dat integriteitsverklaringen nog toegankelijk gemaakt moeten worden. Dan is de provincie 'op slopershoogte' qua organisatie.

Commissaris Van Beek merkt op dat dit debat volgens hem bedoeld is om tot een uitwisseling van feiten te komen. Hij vertelt dan ook precies hoe de zaken liggen. Men is aan het werk daar waar men lacunes geconstateerd heeft.

In voorbereiding op de Statenvergadering van 12 maart aanstaande vraagt de heer Hoefnagels aan de heer Dercksen of hij kan aangeven welke wettelijke vereisten er zijn.

De heer Dercksen licht toe dat de provincie de wettelijke plicht heeft om jaarlijks verantwoording aan PS af te leggen over hoe met het integriteitsbeleid wordt omgegaan. Hij vermoedt dat dit in de Provinciewet staat.

De heer Hoefnagels memoreert de door de heer Dercksen genoemde wettelijke verplichting om de informatie actueel te houden en om van alle externen de verklaring bij de hand te hebben. Zijn fractie kan dit niet terugvinden.

De heer Dercksen herhaalt dat de Provinciewet zegt dat men jaarlijks aan PS verantwoording af moet leggen. Dit geldt ook voor gemeenteraden en de Tweede Kamer. Daarnaast is er de integriteitsverklaring die externen moeten tekenen. De PVV heeft eerder gevraagd of dat op orde is. Toen antwoordde GS dat dit niet het geval was. Deze avond wordt de vraag volgens spreker op dezelfde manier beantwoord.

De heer Dercksen heeft meerdere malen gezegd dat alle externen een integriteitsverklaring moeten ondertekenen. De heer Bekkers vraagt hem of hij daarmee bedoelt externen die de provincie inhuurt en die een rol speelt bij het gunnen van een opdracht of het sluiten van contracten. Het lijkt de heer Bekker onredelijk, onwerkbaar en onnodig om van elke externe een integriteitsverklaring te vragen. Bedoelt de heer Dercksen alle externen of degenen die in de positie zijn om een rol spelen bij een aanbesteding of een contract van de provincie?

De heer Dercksen wijst erop dat de heer Bekkers dit had kunnen volgen als hij de vragen over de kavels had gevolgd waar het in staat. Daar staat ook de integriteitsverklaring bij. Die moet ondertekend worden als men als externe wordt ingehuurd door de provincie. Het is natuurlijk van belang om dat altijd te doen om problemen achteraf te voorkomen. Men moet opgeven met wie men zakelijk banden heeft of gehad heeft als men niet voor de provincie werkt.

Commissaris Van Beek stelt nadrukkelijk dat dit dus gebeurt. Waar de discussie over gaat, is dat de gegevens niet op een centrale plek worden opgeslagen maar decentraal op de afdelingen. Aan dat punt moet men nader aandacht besteden.

Commissaris Van Beek vervolgt zijn betoog. Ten aanzien van de situatie rond de klokkenluider zal hij enkele punten noemen die belangrijk zijn voor de meningsvorming van PS.

Een melding komt bij de algemeen directeur die de werkgever vertegenwoordigt en gaat over de procedure die volgt. De algemeen directeur kan tot onderzoek overgaan. Een tweede mogelijkheid is dat hij een aantal medewerkers van de organisatie vraagt om een bepaald onderzoek te verrichten. Maar in het voorliggende geval heeft hij ervoor gekozen om het onderzoek door derden te laten doen, door een advocaat die vaker voor de provincie gewerkt heeft. Dat betreft een zogenaamd partijonderzoek. Of het de algemeen directeur zelf is, een van zijn medewerkers of een advocaat van welke bureau dan ook die het onderzoek doet, in alle gevallen is dat een partijonderzoek en is de werkgever daarvoor verantwoordelijk.

Om dat goed te laten verlopen, heeft men een contactpersoon aangewezen. Daarmee is de vraag van de SGP beantwoord. Omdat de contactpersoon de begeleiding doet van de melder, is het verstandig om die contactpersoon van buiten de organisatie aan te trekken. Op dat punt wordt samengewerkt met de provincie Noord-Holland en dat is in dit geval ook gebeurd.

Het was de eerste klokkenluidersmelding van de afgelopen jaren, hij valt onder het nieuwe reglement. De algemeen directeur heeft contact gezocht met de advocaat. De laatste was bereid om dat onderzoek te doen, op voorwaarde dat er geen inhoudelijke bemoeienis zou zijn van de provincie, geen interventies of interferenties. Kortom, op voorwaarde dat hij zelf zijn methodiek kon bepalen en zelf tot eigen conclusies kon komen.

De heer Van Ojen verwijst naar het NRC-artikel, waarin stond dat de ambtenaar uit Noord-Holland kwam omdat Utrecht zelf de functie niet ingevuld had.

Commissaris Van Beek stelt dat dit niet correct is. De provincie heeft voldoende mensen die de functie zouden kunnen vervullen. Het zou echter niet zuiver geweest zijn om, als iemand een zaak aanhangig maakt, te zeggen: hier heb je een ambtenaar van de provincie en die helpt je. Het is dan beter om iemand van buiten te hebben.

De heer Van Ojen neemt aan dat een coördinator integriteit meer doet dan klokkenluiders bijstaan en vraagt of de functie inmiddels is vervuld in de provincie.

Mevrouw Poppe vindt het mooi dat er een ambtenaar uit Noord-Holland wordt gehaald voor de zuiverheid. Zij vraagt waarom er niet een andere advocaat wordt genomen in plaats van de advocaat die vaker voor de provincie werkt en die ook het cv beoordeeld heeft toen deze man in dienst kwam. Commissaris Van Beek geeft aan het gevoel te hebben dat men langs elkaar heen praat. Hij heeft geprobeerd uit te leggen dat men expres iemand van buiten wilde hebben, dat het een bewuste keuze was. Het was niet een kwestie van het niet kunnen vervullen van die functie of niet hebben of de kennis niet hebben. Het gaat erom dat, als iemand geholpen moet worden, er iemand ter beschikking gesteld wordt die voor hem onafhankelijk kan opereren.

De heer Van Ojen zegt de argumentatie van de commissaris begrepen te hebben. Hij heeft hem niet horen ontkennen dat de coördinator integriteit er op dat moment niet was. Spreker informeert of de functie van coördinator integriteit inmiddels vervuld is, het is een verplichte rol.

Commissaris Van Beek licht toe dat meerdere personen dergelijke taken hebben. Hij zal nagaan of een van hen de functie coördinator integriteit vervult en zal hier later of schriftelijk op terugkomen.

In reactie op de vraag van mevrouw Poppe licht commissaris Van Beek toe dat de algemeen directeur zich tot deze advocaat heeft gericht vanwege diens grote kennis op dit gebied en voor de wijze waarop hij, op basis van zijn vak en de afspraken binnen zijn vakgebied, als onafhankelijk advocaat opereert, onder de nadrukkelijke afspraken dat er vanuit de provincie geen bemoeienis, geen interventie en geen interferenties zouden plaatsvinden. Dat is bij de start ook met de indiener van het bezwaar en met de contactpersoon zo besproken.

De heer Van Ojen heeft waardering voor het feit dat er gekozen wordt voor een contactpersoon van buiten de provincie. Dat brengt hem echter tot de vraag waarom er niet uit dezelfde motieven voor gekozen is om een advocaat te kiezen waarmee de provincie in geheel geen banden heeft.

Mevrouw d'Hondt wijst op de motivatie van de keuze voor dit advocatenkantoor, namelijk dat zij veel kennis hebben over dit soort onderzoeken en dat zij een aantal voorwaarden hebben gesteld. Dat impliceert dat in ieder geval de drie andere huisadvocaten van de provincie en ieder ander advocatenkantoor dat niet zou hebben, wat volgens haar niet zo is. Zij vindt het vreemd dat het precies dit advocatenkantoor zou moeten zijn en vraagt de commissaris naar zijn mening.

De heer Hoefnagels wijst erop dat deze vraag al beantwoord is. Het is een partijonderzoek en dus niet onafhankelijk, het komt altijd van de provincie af.

De commissaris heeft gezegd dat zowel degene die de melding heeft gedaan als de externe uit Noord-Holland hebben ingestemd met deze advocaat, terwijl zij wisten dat die al werkzaamheden voor de provincie had verricht. In de NRC staat dat de externe hier later een brief over heeft gestuurd. Spreker vraagt meer duidelijkheid hieromtrent aan de commissaris.

Commissaris Van Beek licht toe dat het kiezen voor een contactpersoon van buiten de organisatie niet te maken heeft met dat er twijfel was aan medewerkers van de provincie. De rol van een contactpersoon is het begeleiden van degene die het bezwaar heeft ingediend en die wil men zo goed mogelijk accommoderen met iemand van buiten.

Natuurlijk zijn er meer advocatenbureaus die kennis van zaken hebben en onder bepaalde voorwaarden dit onderzoek hadden willen doen. De algemeen directeur had inderdaad de markt af kunnen gaan om te kijken of er elders advocaten waren die dit konden doen. Hij heeft dat niet

gedaan omdat hij meende het partijonderzoek te kunnen verrichten onder de strikte voorwaarden en de regels die de advocatuur zelf maakte.

Het is de commissaris niet bekend of er expliciet instemming was met deze manier van werken, maar die was er impliciet want daarover zijn gesprekken geweest met de betrokkenen.

Mevrouw d'Hondt vraagt of, met de kennis van nu, de commissaris dit nog steeds de enige logische keuze vindt, had hij niet liever gezien dat er voor een ander advocatenkantoor was gekozen?

De heer Van Ojen meent dat zijn vraag niet goed begrepen is. Hij begrijpt waarom er voor een contactpersoon van buiten de provincie is gekozen. Maar is de commissaris niet van mening dat het volgens dezelfde manier van denken logisch geweest zou zijn om een advocaat te kiezen die helemaal geen banden heeft met de provincie?

Commissaris Van Beek is die mening niet toegedaan. Het gaat hier om een partijonderzoek waarbij dus in alle gevallen de werkgever, de algemeen directeur, verantwoordelijk blijft. Er komt een situatie waarbij er onafhankelijk onderzoek mogelijk is, spreker komt daar nog op terug. De advocaat kon zelfstandig en zonder beïnvloeding van de provincie tot een eigen opzet van het onderzoek komen en tot conclusies komen. Dat is wat anders dan de steun die er aan de indiener is verleend door de contactpersoon.

De heer Schaddelee constateert dat het provinciebestuur het kennelijk geen verkeerd idee vond om het door de huisadvocaat te laten doen. Hij vraagt wat de melder er zelf van vond.

Commissaris Van Beek heeft zojuist gezegd dat er met de melder, de contactpersoon en de advocaten gesprekken hebben plaatsgevonden. Hij kan niet zeggen of de instemming impliciet of expliciet was, maar men heeft deze werkwijze samen afgesproken. Dat heeft geleid tot een eerste rapport van bevindingen. Daarop had de contactpersoon kritiek, dat stond in het artikel in de NRC. Bij de aanvullende onderzoeksvragen is die kritiek onmiddellijk verwerkt. De commissaris heeft begrepen dat dit naar tevredenheid is gebeurd.

In reactie op de vraag van mevrouw d'Hondt of hij het achteraf niet beter zou vinden als er voor een ander advocatenkantoor was gekozen, antwoordt de commissaris dat hij zich heeft gerealiseerd dat als-vragen zouden worden gesteld. Het is volgens hem niet verstandig om in te gaan op als-vragen, want dat er ook andere mogelijkheden zijn, is natuurlijk helder. Het is zuiverder om aan te geven onder welke voorwaarden het partijonderzoek heeft plaatsgevonden.

De commissaris trekt de conclusie dat het aanvullende onderzoek naar tevredenheid van de indiener is gedaan. De heer Dercksen stelt vast dat er in de statenbrief staat dat de indiener eerst nog een gesprek met de provinciesecretaris wilde, maar die is er niet meer. Dat gesprek komt nu bij de commissaris zelf. Het moet nog plaatsvinden.

Commissaris Van Beek deelt mee dat er op 21 februari een gesprek heeft plaatsgevonden.

De heer Dercksen vraagt of de commissaris uit dat gesprek geconcludeerd heeft dat de indiener daarmee tevreden is. In de krant staat dat er volgens hem nauwelijks aanvullend onderzoek is gedaan en er nauwelijks relevante betrokkenen zijn gehoord. Kan de commissaris deze twee standpunten duiden?

Commissaris Van Beek stelt nadrukkelijk niet in de plaats van de algemeen directeur te komen. De commissaris gaat niet over het personeel. Dus heeft er een gesprek plaatsgevonden met de waarnemend directeur en de waarnemend secretaris. Daarbij is gemeld van de kant van de provincie dat zij de conclusies van de advocaat delen. Er is gewezen op het feit dat er voor de indieners van het verzoek een volgende mogelijkheid is, namelijk de mogelijkheid van onafhankelijk onderzoek en dat is wanneer zij hun verzoek doorgeleiden naar de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders. Voorwaarde om het te kunnen doorverwijzen, is dat eerst het partijonderzoek heeft plaatsgevonden en dat dit kwalitatief goed is. Zonder dat partijonderzoek wordt een verzoek door het Huis voor Klokkenluiders niet geaccepteerd. Het is aan hen om daar verder op te acteren.

De heer Dercksen komt terug op de conclusie van de commissaris dat degene die zich gemeld had via de klokkenluidersregeling min of meer tevreden zou zijn met de uitkomsten van het onderzoek.

Commissaris Van Beek ontkent dit. Er was een discussie gaande over de procedure en hij heeft de indruk dat men akkoord is met de gelopen procedure. De advocaat en de provincie zijn tot de conclusie gekomen dat de klacht ongegrond is. De commissaris kan zich goed voorstellen dat daar anders over gedacht wordt door de indieners. Het is aan hen om na te gaan of er onafhankelijk onderzoek moet plaatsvinden na dit partijonderzoek. Daar is het Huis voor Klokkenluiders juist voor.

Commissaris Van Beek vervolgt zijn beantwoording. Op de vraag van de SGP of in de tussentijd de functionaris is aangesteld bij de provincie, antwoordt hij bevestigend. De functionaris woont deze vergadering ook bij.

Desgevraagd zegt de commissaris dat de organisatie niet bereid is het onderzoek opnieuw te laten doen. Hij heeft uitgelegd op welke zorgvuldige manier de klacht is beantwoord. Het is nu aan degene die de klacht heeft ingediend om te bepalen of het voldoende aandacht heeft gehad of dat er onafhankelijk onderzoek moet komen, dus dat het moet worden doorgeleid naar het Huis voor Klokkenluiders. Het onderzoek opnieuw beginnen zou de indiener schaden in zijn belangen.

De heer Van Ojen merkt op dat de commissaris spreekt over onafhankelijk onderzoek, de klokkenluidersregeling van de provincie spreekt ook over onafhankelijk en onpartijdig onderzoek. Is de commissaris van mening dat Van Benthem & Keulen onafhankelijk en onpartijdig zijn?

Commissaris Van Beek bevestigt dit. Hij heeft zojuist uitgelegd dat dit ook een eis van hun kant was.

De heer Van Ojen herhaalt dat hij niet twijfelt aan hun onafhankelijkheid en onpartijdigheid. Hij focust alleen op de schijn die kan ontstaan, zeker als zaken in de media komen. Eerder stelde spreker de vraag of het niet wenselijk is om eraan toe te voegen 'zonder banden met de provincie'.

Commissaris Van Beek herhaalt dat de algemeen directeur had kunnen besluiten om het onderzoek zelf te doen of door een aantal medewerkers. Hij heeft ervoor gekozen om extern te gaan onder deze strikte wederzijdse afspraken. Er moet niet de indruk worden gewekt dat hier onzorgvuldig gehandeld is. Het gaat hier om partijonderzoek dat gebeurt onder eindverantwoordelijkheid van de algemeen directeur, niet omdat dat bij de provincie zo geregeld is maar omdat dit de wet is. Met de volstrekt zorgvuldige manier waarop dit nu gedaan is, heeft men tegelijkertijd voor de indiener de mogelijkheid gecreëerd om de deur vrij te maken richting het Huis voor Klokkenluiders.

De heer Dercksen komt terug op de opmerking van de commissaris dat men het onderzoek niet over wil doen en dat dit ook niet kan. Hoe duidt de commissaris de brief van Ernst & Young waarin wordt aangedrongen op nader onderzoek? Het is de accountant die dat min of meer indringend vraagt.

De heer Westerlaken vraagt de commissaris of hij de verhouding tussen de advocaat die gevraagd is om dit onderzoek te doen hetzelfde duidt als de landsadvocaat, wanneer die een opdracht krijgt van het Rijk. Dat zijn onafhankelijke advocaten die een opdracht uitvoeren en een advies geven.

Commissaris Van Beek durft de vraag niet helemaal met 'ja' te beantwoorden omdat hij niet alles rond de landadvocaat weet. Wel is het zo, dat er binnen de advocatuur heel nadrukkelijke spelregels zijn over hoe men werkt, wat men wel of niet deelt en hoe de onafhankelijkheid geregeld is. Anders zouden dat soort kantoren nooit meer kunnen functioneren. Het gaat dus enerzijds om de integriteit van de advocaat zelf, het gaat om de spelregels in de advocatuur, het gaat om de nadere afspraken die er gemaakt zijn bij de provincie en het feit dat de provincie zich daar volstrekt aan gehouden heeft. De algemeen directeur is daar buitengewoon zuiver in geweest.

De portefeuillehouder Financiën komt zo te spreken over de accountant.

Gedeputeerde Pennarts zal deze avond vragen over financiën en Ernst & Young beantwoorden.

Deze ochtend was er een gesprek van de gedeputeerde met de accountant, mevrouw Van Kimmenade, en haar team. Zij verwijt de provincie de fout de accountant niet op tijd te betrekken bij de procedure. De provincie heeft de wettelijke taak om daar op te letten, een klokkenluidersmelding had ook bij de accountant gedaan moeten worden. Dat is niet gebeurd, wat heeft geleid tot de brief en de vermelding in de statenbrief.

De accountant meent dat het onderzoek te beperkt was van scope, voornamelijk de juridische en arbeidsrechtelijke aspecten zijn onderzocht. Vanuit haar taakopvatting is de accountant van mening

dat de effecten op de beheerorganisatie ook onderzocht moeten worden. Zij heeft geen mening over het reeds gevoerde onderzoek, maar stelt dat een extra aspect moet worden toegevoegd. Wat nog bekeken moet worden, is of de accountant het onderzoek zelf uitvoert of dat zij het doorgeleidt naar een uitvoerende partij. Er moet een opdrachtformulering komen door de accountant en de controller. Daarin wordt het tijdsplan genoemd. Er werd al gemeld dat de goedkeuring van de Jaarrekening in het gedrang zou kunnen komen.

Mevrouw d'Hondt vraagt of het gesprek op verzoek van GS of van de accountant is gevoerd. Zij meende dat de accountant ten dienste stond van PS en niet van GS. Waarom bepaalt de gedeputeerde met de accountant de onderzoeksvraag, is dat niet iets wat PS zouden moeten doen? Gedeputeerde Pennarts licht toe dat de accountant zich heeft gemeld bij de provincie toen zij het stuk in de NRC las. Zij hebben een brief gestuurd gericht aan zowel PS als GS. GS is in feite aangesteld voor PS om de uitvoering van dat onderzoek te begeleiden en ervoor te zorgen dat de informatie bij de Staten komt. Het gesprek is georganiseerd naar aanleiding van het contact met de accountant de vorige week. Het gesprek was ook goed als voorbereiding van het gesprek in deze commissie. In overleg met de controller wordt nu bepaald wat er aanvullend onderzocht moet worden. Dat zal betrekking hebben op de beheerorganisatie, op het tijdsplan. Zij kunnen geen goedkeuring geven aan de Jaarrekening 2017 als dat onderzoek niet is afgerond. Dat heeft effecten voor GS en PS. Er is ook gekeken naar hoe de Staten erbij betrokken kunnen worden, zo is gekeken of de auditcommissie een rol kan krijgen in dat proces. GS komen hierop zo snel mogelijk terug bij PS.

De heer Dercksen verwijst naar de tekst van de brief waarin staat dat de provincie een onderzoek heeft laten uitvoeren uit een eenzijdig perspectief en dat dit alsnog nader onderzocht moet worden. Er staat ook dat de accountant zelf onderzoek gaat doen. Dat staat nog steeds? Gedeputeerde Pennarts geeft een bevestigend antwoord.

De heer Van Kranenburg vraagt of het juist is dat de gedeputeerde een weg zoekt om PS te betrekken bij de formulering van de nadere onderzoeksvraag. Gedeputeerde Pennarts bevestigt dat er naar een manier wordt gezocht om PS in dat deel van het onderzoek dat nog gedaan moet worden in positie te brengen. De auditcommissie is daar wellicht een geschikt orgaan voor. De controller is op dit punt het aanspreekpunt voor de accountant. Met de controller wordt bekeken hoe dit georganiseerd kan worden. Drie aspecten spelen dus een rol:

- De opdracht – hoe luidt die precies?
- Wie gaat het onderzoek uitvoeren? Het tijdsplan dat daarbij hoort.
- De positie van de Staten.

De heer Van Kranenburg denkt dat de Staten een expliciet besluit moeten nemen over hoe zij dit willen. Hij is benieuwd naar het concrete voorstel van de gedeputeerde hierover. In de brief staat dat de accountants aandringen op een door GS en PS nader in te stellen onderzoek. Op dit moment kan hij de juridische implicaties niet overzien. Dit moet goed gebeuren.

De heer Van Ojen sluit zich bij de vorige spreker aan. De 'te beperkte scope' heeft de gedeputeerde toegelicht. Hier staat achter: 'en vanuit een eenzijdig perspectief'. Is dit laatste een equivalent van het eerste deel van de zin of behelst het iets anders? Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de accountant deze ochtend met name heeft toegelicht dat zij geen inhoudelijk oordeel heeft over het onderzoek maar slechts over de breedte. Zij beschikken over een groot deel van de informatie. Het gaat hen bijvoorbeeld om de invloed op de bedrijfsvoering. Dat deel moet verder uitgewerkt worden.

In reactie op de opmerking van de heer Van Kranenburg zegt de gedeputeerde dat er zojuist is gesproken over de opdrachtverstrekking door PS. De gedeputeerde kreeg daarbij de indruk dat PS dat bij de beleidsaudit Mobiliteit heeft gebracht.

De heer Van Kranenburg heeft nog geen conclusie getrokken over wie dat onderzoek zou moeten doen. Dit kan onderwerp van debat zijn in de extra Statenvergadering van 12 maart aanstaande.

Als dit onderwerp van debat wordt op 12 maart, zou de heer Hoefnagels graag meer helderheid krijgen. Uit de brief concludeert hij dat de accountants dit onderzoek zelf gaan doen. In opdracht van PS gaat een andere partij dit dus doen, maar de randvoorwaarden worden meegegeven door de accountant. Het is dan van belang dat PS beschikken over de randvoorwaarden voordat hierover gesproken gaat worden en dat meer specifiek duidelijk wordt wat de accountant precies wil. Gedeputeerde Pennarts bevestigt dit. De accountant heeft inderdaad het laatste woord, zij hebben de wettelijke taak om hierop te letten en zij bepalen welke informatie aanvullend nodig is. Het is niet vanzelfsprekend dat de accountant dit onderzoek gaat doen, de provincie kan dit ook doen in opdracht van en in overleg met de accountant. Dit is de komende periode aan de orde: welke informatie is precies nodig, hoe luidt de onderzoeksopdracht en wie gaat het onderzoek uitvoeren.

De heer Hoefnagels vraagt of de accountant dit op papier kan zetten en naar PS kan sturen voor maandag 12 maart. Als een deel van PS hierover wil spreken en een ander deel hier niet aan toe is, volgt een wazig debat. En die zijn er al veel geweest de afgelopen weken. Gedeputeerde Pennarts kan hier niet een antwoord op geven omdat dit met meerdere dingen te maken heeft. PS zullen ook willen weten wie het onderzoek uitvoert, hoe een dergelijk onderzoek aanbesteed wordt. Zij zegt toe hier haar best voor te zullen doen. Zij kan er wel voor zorgen dat PS voor het debat zullen weten waar zij aan toe zijn.

De heer Hoefnagels oppert het idee om de auditcommissie zo snel mogelijk bij elkaar te laten komen en dit daar te bespreken. Dan kan het gesprek gevoerd worden met de accountant erbij.

De heer Van Kranenburg meent dat er twee onderzoeks ideeën door elkaar heen lopen. Het eerste is een onderzoek gelieerd aan de melding integriteit. Daar spreekt de gedeputeerde over. In het begin van dit debat is gesproken over een veel bredere kwestie, namelijk over hoe het college wordt geïnformeerd door de ambtelijke staf, hoe het college elkaar informeert en hoe het college de Staten informeert. Hier kan lering uit getrokken worden om een betere, betrouwbare provincie te worden. Gedeputeerde Pennarts benadrukt dat dit twee verschillende onderzoeken zijn. Het tweede is waarover zojuist in de commissie is gesproken en waar nog wat suggesties op kwamen. Bij het andere onderzoek, het extra onderzoek in opdracht van de accountant, werd de suggestie gedaan om dat met de auditcommissie te doen, om meer het gesprek te kunnen voeren, los van het debat. Die suggestie zal zij meenemen. Het lijkt haar het meest geëigende orgaan hiervoor.

De heer Kocken ondersteunt het voorstel van de heer Hoefnagels. Hij dankt de heer Van Kranenburg voor het helder uiteenzetten van de twee onderzoeken en vraagt hem of hij meent dat het onderzoek waar de accountant om vraagt in de auditcommissie kan worden opgepakt. De heer Van Kranenburg heeft hier niet op voorhand bezwaar tegen.

De heer Dercksen vraagt zich af hoe dit precies moet en kan. De accountant zegt dat het onderzoek te eenzijdig is uitgevoerd en wil dat dit beter wordt gedaan. Maar het is wel een onderzoek in het kader van de klokkenluidersregeling. Kan het überhaupt dat andere gremia dan PS hierbij worden ingeschakeld? Spreker zou graag een helder advies hebben over of dit überhaupt wel kan. Zijn advies zou zijn om niet naar Van Benthem te gaan. Gedeputeerde Pennarts vindt de vraag hoe PS in positie kunnen worden gebracht een zeer relevante vraag. Zij heeft het deze ochtend bij de accountant benadrukt. Uitgezocht zal worden wat wel en niet kan. Deze ochtend is er gesproken over de auditcommissie als mogelijke partij om een positie te krijgen in dat onderzoek. Totdat zij het tegendeel hoort, gaat de gedeputeerde ervan uit dat zij op die manier met PS aan een voorstel kan werken. Zij zegt toe dit zo snel mogelijk te laten weten. De heer Dercksen adviseert om hierbij naar de wettelijke kaders te kijken voordat er weer een onderzoek ligt waarvan men zegt dat het zo niet had moeten.

De heer Kocken verwijst naar de opmerking van de heer Westerlaken over de auditcommissies. Eén commissie richt zich specifiek op de financiën in het programma Mobiliteit en de ander is onlangs door PS aangewezen en dat is de doorontwikkeling van de subcommissie voor de jaarrekening naar een auditcommissie. Hij vermoedt dat de heer Hoefnagels over deze commissie spreekt. In reactie op de bevestiging van de heer Hoefnagels wijst de heer Kocken erop dat die commissie zich aan het doorontwikkelen is. Maar als het gaat om een verzoek van de accountant is dit misschien wel de juiste instantie binnen het huis om als contactpersoon namens PS te dienen. Gedeputeerde Pennarts geeft aan dat dit de commissie is die zij bedoelde. Er moet echter nog een voorzitter worden gezocht voor de commissie. De heer Kocken laat weten dat de fractievoorzitters hier al een voorstel voor hebben gedaan.

De heer Van Ojen vraagt voor de zekerheid of nu gesproken wordt over het nadere onderzoek dat door PS zelf te initiëren is. Daarnaast zal de accountant zelfstandig nog een onderzoek doen? Dit is niet zo en gedeputeerde Pennarts legt uit dat met haar deze avond wordt gesproken over het onderzoek waar de accountant de provincie op gewezen heeft. Dat zou zij graag zo breed willen hebben als noodzakelijk is omdat ook de tijd een rol speelt. Een dergelijk onderzoek kan tien maar ook zestien weken duren. In die periode krijgt de provincie geen goedkeuring op de Jaarrekening 2017, er is dus belang bij. Zij spreekt niet over andere ideeën die in de Staten leven. De heer Van Ojen informeert of dit het onderzoek is waarvan de accountant schrijft 'ook zijn wij verplicht om naar aanleiding van deze aanwijzingen zelfstandig een aanvullend onderzoek uit te voeren'. Tegelijkertijd verwijst de accountant echter ook naar aanvullend onderzoek dat door de provincie gedaan moet worden. Volgens gedeputeerde Pennarts zit hier wat verwarring in de brief. Het gaat over hetzelfde onderzoek. De accountant heeft de verantwoording dat de scope zo breed mogelijk wordt onderzocht. De vraag is of de accountant dit zelf doet of een ander. Indirect wordt de provincie de opdracht gegeven om dit te organiseren, op hun voorwaarden.

In reactie op de opmerking van de heer Van Kranenburg dat de samenstelling van de nieuwe auditcommissie en de voorzitter nog onbekend zijn, deelt de voorzitter mee dat hiervoor een voorstel zal zijn ontwikkeld vóór de aanstaande Statenvergadering.

Gedeputeerde Pennarts beëindigt de beantwoording van de vragen.

De heer Hoefnagels herinnert aan zijn vraag over of de accountant een beeld had bij de snelheid waarmee het aanvullend onderzoek kan gebeuren, dus of de Jaarrekening op tijd kan worden vastgesteld.

De heer Van Ojen herinnert aan zijn vraag naar het 'abusievelijk geen melding maken aan de accountant', over hoe dit zover is gekomen en wat wordt gedaan om dit te voorkomen.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat het tijdpad heeft te maken met het oordeel van de accountant over de benodigde aanvullende informatie. De accountant heeft zes maar ook zestien weken genoemd. De inzet van GS zal zijn om dit zo kort mogelijk te laten zijn. Deze ervaring heeft ertoe geleid dat, mocht er weer een klokkenluidersmelding zijn, het dan te volgen protocol scherper voor ogen staat. Dan zal dit niet meer gebeuren. Het was de eerste keer dat het GS dit overkwam, maar het had nooit zo mogen zijn dat het niet aan de accountant gemeld is. De Staten kunnen ervan verzekerd zijn dat die fout niet voor de tweede maal gemaakt wordt.

De voorzitter vraagt of er nog dringende vragen zijn blijven liggen in voorbereiding op het debat van maandag 12 maart.

In reactie op de vraag van mevrouw d'Hondt zegt de heer Van Kranenburg dat zijn fractie graag een onderzoek wil. Maandag 12 maart zal erover gesproken moeten worden hoe dit eruit komt te zien.

De heer Dercksen laat weten dat de jaarlijkse verantwoording in PS van het integriteitsbeleid niet in de Provinciewet staat maar in de Ambtenarenwet artikel 125.

De voorzitter rondt de discussie af.

Zij concludeert dat hierover een debat in de Statenvergadering op 12 maart zal worden gehouden.

Het college zal de komende week nog enkele specifieke vragen beantwoorden, onder meer de vragen van de ChristenUnie. Er zal een overzicht naar PS worden gestuurd.

Zij vraagt of dit punt in een middelgroot debat afgerond kan worden.

De heer Van Kranenburg laat weten dat dit volstrekt afhangt van de beantwoording van de gestelde vragen. Dat zou aan het begin van de vergadering vastgesteld moeten worden.

Gegeven de vele gedane toezeggingen door GS, de beantwoording van de vragen van de ChristenUnie en de voorbereiding in de fractie verzoekt de heer Bekkers de indieners van het spoeddebat om zorgvuldigheid te laten prevaleren boven voortvarendheid. Hij stelt voor dit debat te gaan voeren in de reguliere Statenvergadering van 19 maart. Het is waardevol om de informatie die vertrekt wordt goed te doorgronden, zo is deze avond ook gevraagd naar punten die in de statenbrief staan vermeld. Ook hebben de fracties dan de tijd om zaken af te stemmen.

De voorzitter constateert dat daarmee de termijn van twee weken voor een spoeddebat niet gehandhaafd wordt. Zij wijst erop dat alleen PS dergelijke besluiten mogen nemen. Wel kan worden nagegaan hoe de indieners van de vraag om een spoeddebat hierover denken.

De heer Van Kranenburg vraagt om een schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering.

De heer Van Kranenburg deelt namens het grootste deel van de aanvragers van het spoeddebat mee dat zij de meerwaarde zien van een goed voorbereid debat. De PS-vergadering op 19 maart is dan een aangewezen gelegenheid, mits de vergadering om 14.00 uur begint en er de tijd kan worden genomen voor een behoorlijk debat. Dit geeft de gelegenheid om dingen die deze avond zijn opgekomen te verifiëren, bijvoorbeeld bij de accountant.

Als hiervoor het verzoek tot een spoeddebat officieel moet worden ingetrokken, hoort hij dat graag.

Een fractie kan altijd een verzoek intrekken en er een nieuw verzoek voor terugbrengen. Commissaris Van Beek zal daarop snel de uitspraak kunnen doen dat het debat op 19 maart gevoerd zal worden.

De heer Van Kranenburg spreekt echter niet namens alle indieners.

De heer Van Kranenburg stelt voor dat de voorzitter de vraag voorlegt aan de andere fracties die het verzoek hebben ingediend. De ChristenUnie is bereid het verzoek tot een spoeddebat in te trekken.

De voorzitter vraagt de betreffende fracties of zij ook hiertoe bereid zijn.

De heer Dercksen deelt mee dat de PVV het verzoek van de ChristenUnie steunt.

De heer Van Ojen deelt mee dat de SGP het verzoek van de ChristenUnie steunt.

De heer Van Muilekom laat weten dat het debat, wat de PvdA betreft, op 12 maart gevoerd had mogen worden. Zijn fractie wil een debat op 19 maart niet tegenhouden.

Mevrouw Poppe deelt mee dat de SP zich aansluit bij het verzoek van de ChristenUnie.

Mevrouw Keller deelt mee dat de PvdD akkoord gaat met een debat op 19 maart.

Commissaris Van Beek meldt dat snel gecommuniceerd zal worden dat op 12 maart geen extra vergadering zal zijn. De Statenvergadering van 19 maart wordt onmiddellijk uitgeschreven. Deze begint vroeg in de middag. Er kunnen andere agendapunten aan de vergadering worden toegevoegd.

De voorzitter is van mening dat het advies van de indieners moet worden gevolgd en dat het als een groot debat richting PS moet worden gebracht.

3. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.